

Antiga Audiència, diumenge 10 de novembre de 2002

Millenium mambo

Qianxi mambo, Hou Hsiao-hsien, 2001

Poesia visual, minimalisme argumental i cinema oriental.

L'any 2001 Vicky és una noia jove que viu amb el seu obsessiu i gelós nuvi Hao-Hao. Un dia coneix en Jack, un home estrany encarregat de diversos negocis foscos, amb qui decideix escapar-se deixant enrere la seva relació amb Hao-Hao. Aquest, però, no es conforma amb la nova situació i decideix seguir-la allà on sigui per suplicar-li que torni amb ell.

El film narra aquesta vivència deu anys més tard, amb la veu en *off* de Vicky, i antecedeix les accions que l'espectador veurà, cosa que permet al director, Hou Hsiao-hsien, oferir cinematogràficament una dimensió entre nostàlgica i distant dels fets narrats.

Cinema oriental

El film pot també semblar que no té història: segons com, podem reduir-ho a un anar i venir de personatges. Tanmateix, l'eix narratiu no recau pas en l'acció, en com es mouen els personatges en el sentit més occidental del terme, sinó en allò que mou als personatges, les seves sensacions i, el que és més important, les sensacions i impressions que l'espectador percep d'una situació puntual, en aquest cas Vicky fugint de Hao-Hao i aquest anant darrera d'ella.

La manca aparent d'argument ha estat l'eix central de moltes de les crítiques que s'han fet a *Millenium mambo* des d'Occident i, al mateix temps, font d'elogis per aquells que han anat més enllà del fil argumental i han sabut entrar a la, diguem-ne, filosofia narrativa oriental del film. La crítica occidental l'ha catalogat senzillament «d'avorrit plaer pels ulls i les orelles». És a dir, una excel·lent cinematografia, una immaculada direcció artística i una més que encertada banda sonora, embolicant, però, una història d'escenes llargues i impersonals, personatges plens de clixés, poc desenvolupats i que no acaben mai d'arribar al públic. O dit en paraules més planeres, allò tant comú de comentar de les pel·lícules orientals: «una estètica preciosa, però tot va lent i mai no passa res».

És evident que ens trobem a les antípodes dels estils cinematogràfics de Hollywood, davant d'un film plenament oriental on s'ha de ressaltar l'experiència fílmica més que no pas l'acció. S'ha dir que a *Millenium mambo* Hou Hsiao-hsien ha volgut donar poesia al moment que estem vivint, tot emfatitzant les sensacions i les percepcions per sobre dels diàlegs. El resultat és una pel·lícula fascinant per capturar visualment l'experiència

de viure, tant en allò poètic encisador com en allò banal i lleig. A més a més, la pel·lícula ens mostra dues sensacions d'aquesta experiència de viure, la narrada per la veu en *off* de Vicky, deu anys després de la que es presenta en la pantalla a continuació, és a dir, la del present i la del passat. Aquest giny cinematogràfic entre passat i present permet a Hou reflexionar sobre les percepcions que es tenen del que succeeix i la impressió del que es viu. El resultat és una intensa experiència del moment lligada a una estranya sensació retrospectiva, entre nostàlgica i distant, aquella sensació que les coses han passat abans no succeeixi, i després tot és ja inevitable. Hi ha qui fins i tot ha dit que Hou ha aconseguit cinematogràficament l'harmonització de temps i imatge: objectes i escenaris semblen prendre vida per si mateixos abans no entren inevitablement en el moviment del temps.

El director

Nascut a la República Popular de la Xina el 1948, la seva família es traslladà a Taiwan. Després de la seva graduació a l'Acadèmia Nacional d'Art de Taiwan el 1972, inicià la seva carrera cinematogràfica com a guionista i ajudant de director. Ac-

tualment, i conjuntament amb Edward Yang (*Yi Yi*) i Tsai Ming-liang, se l'ha inclòs en el que s'anomena la *Nouvelle vague* taiwanesa. Es tracta d'un cinema íntimament relacionat amb els canvis socials i culturals experimentats amb el traspàs del Taiwan rural dels anys 50 a l'actual, urbanitzat i occidentalitzat.

Cinematogràficament a Hou se li ha reconegut una especial tècnica narrativa: escenes llargues i sense edició, cosa que, a cops, ha fet que avorri. *Millennium mambo* aprofundeix amb un procediment iniciat a *Flowers of Shanghai* (1998) on majoritàriament hi destaquen els primers plans que, sense talls, passen d'un personatge a un altre provocant un constant moviment de càmera. Val a dir, també, que els seus caràcters desenvolupen molta activitat a la pantalla, però tota ella resulta aparentment molt mundana i aliena al que és el fil narratiu. A més a més, parlen de personatges que no apareixeran mai en pantalla. Tot plegat, fa que l'espectador en els films de Hou Hsiao-hsien li sigui molt difícil dilucidar entre el que és important i el que és trivial, quan de fet és precisament això el que el director ens vol comunicar: per entendre la vida tots els detalls són rellevants.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Director: Hou Hsiao-hsien

Producció: T'ien-wen Chu i Eric Heumann

Guió: T'ien-wen Chu

Fotografia: Mark Li Ping-bin

Edició: Ching-Song Liao

Música Original: Yoshihiro Hanno i Giong Lim

País: Taiwan / França

Any: 2001

Durada: 119 min.

Equip artístic

Qi Shu: Vicky

Jack Kao: Jack

Chun-hao Tuan: Hao-Hao

Yi-Hsuan Chen: Xuan

Jun Takeuchi: Jun

Chen-er Niu: Doze

Filmografia

2001

Qianxi mambo (Millennium Mambo)

1998

Hai shang hua (Flowers of Shanghai)

1996

Nanguo zaijan, nanguo (Goodbye South, Goodbye)

1995

Haonan haonu (Good Men, Good Women)

1993

Hsimeng jensheng (The Puppetmaster)

1989

Beiqing chengshi (City of Sadness)

1987

Niluohe nuer (Daughter of the Nile)

1986

Lianlian fengchen (Dust in the Wind)

1985

Tong nien wang shi (The Time to Live and the Time to Die)

1984

Dongdong de jiaqi (A Summer at Grandpa's)

1983

Erzi de Dawan'ou (The Sandwich Man)

1983

Fengkuei-lai-te jen (All the Youthful Days)

1983

Zai na hepan qingcao qing (The Green Grass of Home)

1981

Feng er ti ta cai (Cheerful Wind)